Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ—МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 280 (3280) | 1940 оной декабриин 3, вторник | СЭН 10 МҮНГЭ

ЧИТАЛЬНЫЙ ЗАЛ Б.-М.

МТС-үүдэй ДИРЕКТОРНУУДЭЙ ЗҮБЛӨӨН

Үсэгэлдэр, республикын МТС-үүдэй директорнуудэй зүблөөн эхилбэ.

БМАССР-эй Газартаряалангай Наркомой орлогшо нүхэр В. И. Дубровский болбол нэгэдэхи асуудалаар, МТС-үүдэй 1940 оной хүдэлмэри тухайда тоттожо тодорхойгоор хэлэбэ.

—Тракторна хүдэлмэриин планай мини 81,6% гүйсэдхэгдэhэнэй гол шалтагаан хадаа,—гэжэ Дубровский үргэлжэлүүлнэ,—тракторна паркын тон хангалтагүйгөөр ашаглагдаhан, трактористнар ба колхозникуудай тэмсэлые бодотоор хүтэлбэрилжэ шадаагүй дээрэhээ болоно.

Нүхэр Дубровскын докладай hүүлээр, ордено Хонхолойн МТС-эй директор Афанасий Прокопьевич Соболев. Воронцов (Тунхэнэй МТС), Петриков (Ново-Брянска МТС), Соколов (Торын МТС), Н. А. Курбатов (Кабанскын МТС), Хайдаров (мехкадрнуудые бэлэдхэхэ Селентын hургуули), Хорченко (БМАССР-эй Наркомзем), Демин (Кыренэй МТС), Дармаев (Селендумын МТС). Дулганов (Селенгын МТС), Кауров (Итанцын МТС) ба бусад үгэ хэлэбэд.

Энэ зүблөөн дээрэ үшөө хоёр асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ байна: нэгэниинь—тракторнуудай ба хүдөөажахын машинануудай ремонт тухайда ба нүгөөдэнь—механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ тухайда.

Гурбан үдэр соо болохо зүблөөнэй хүдэлмэри үргэлжэлhөөр.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ АЖАХЫН ТЕХНИКЫЕ СУСАРШАГҮЙГӨӨР УРАГШАНЬ ДАБШУУЛХА

Табан жэлэй саад тээ, 1935 оной декабриин нэгэндэ, ВКП(б)-гэй ЦК-тэй ба правительствын членүүдэй хабаадалгатайгаар, СССР-эй түрүү комбайнернууд ба комбайнеркануудай зүблөөн болоо hэн. Сезонойгоо нормые хоёр дахин үлүүлэн дүүргэhэн, комбайнова хуряалгын хоёрзуун мастернууд өөhэдынгөө хүдэлмэриин опыдые андалдаха ба амжалтанууд тухайдаа хөөрэхын тулада Москвада суглараа бэлэй. Тиин, амжалтануудынь бага бэшэ байгаа. Урдань эгээлэй техникэhээ бэшэ юумэ мэдэхэгүй байhан, үсэгэлдэрэй тарияашадай үмсэтэнэй хүбүүд ба басагадынь иимэ орёо машиные—комбайные богонихон болзор соо шудалаад, шэнэ ниитын ажалай амжалтыень харуулба.

Зүблөөндэ хабаадагшадые партиин ба правительствын зүгhөө амаршалан, нүхэр Сталин болбол жэл бүридэ тарна үйлэдбэрилгые ойрын саг соо долоон-найман миллиард пуд болгохо гэhэн зорилго табиhан байна.

Тэрээнhээ хойшо табан жэл үнгэрөө. Энэ саг соо социалистическэ газартаряалан нилээд ехэ амжалта туйлаба. Шэнэ ба орёо техникые шудалжа ба тэрээниие урагшань дабшуулжа байhан кадрнууд энэ амжалтануудые туйлалгада ехэ үүргэ дүүргэhэн байха юм.

Машинно-тракторна станцинуудай ба совхозуудай комбайнова паркынь табан жэл соо гурба дахин нэмэбэ. Мүнөө советскэ полинууд дээрэ 170 мянга шахуу комбайнууд хүдэлмэрилнэ. Комбайнернуудай арминь хэдэн дахин олошорон ургаа.

Колхозно тарияашад болбол энэ хүсэтэ машиные ехээр сэгнэдэг ба хүндэлдэг байна. Энэ хадаа хуряалгын хүдэлмэриин ехэнхи хубииень бөө дээрээ даажа абан, ургаса хуряалга дээрэ колхозникуудай хэхэ ажалыень хүнгэдхэнэ.

Комбайнууд, тракторнууд ба бусад машинанууд болбол хүдөөажахын техникэдэ революци үйлэдбэ. Машинанууд болбол колхозно тарияашадай ажалдаа хандалгаданшье угаа ехэ нүлөөлэлгэ хээ. Деревнидэ шэнэ профессинүүд (трактористнууд, комбайнернууд, механигууд, штурвальнууд) бии болоо. СССР дотор хүдөөажахын хүдэлмэри индустриальна ажалай маягтай болобо.

Өөрынгөө ажалые. шэнэ, мүнөө сагай техникэ дээрэhээ үндэhэлэн ябуулдаг олонтоото механизаторска кадрнууд советскэ деревнидэ ургаба. Колхозуудта стахановска хүдэлөөе анха түрүүн үүсхэгшэдэй заримань комбайнернууд ба трактористнууд, тусхайлан хэлэбэл, шэнэ техникые шудалhан хүнүүд байгаа.

Комбайнернууд ба комбайнеркануудай зүблөөн—колхозно деревнидэ социалистическэ соревнованиин түгые үшөө дээрэ үргэhэн байна. hүүлэй табан жэл болбол манай газартаряалангай механизаторска кадрнуудай техническэ ургалтын үень байгаа.

Деревнидэ боложо байгаа энэ процесс хадаа алитухай гүнзэгы байhыень иимэ тоонууд харуулна. 1935 ондо ургаса хуряалгын сезонно нормоёо хоёр дахин үлүүлэн дүүргэhэн комбайнернууд ба комбайнерканууд оройдоо хэдэн зуугаад байhан юм. Харин, мүнөө болоходо, хүряалгын сезон соо хоёр нормо дүүргэhэн комбайнернууд ба комбайнеркануудай тоонь олон мянга болобо. 1940 оной Хүдөөажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадагшадай дунда 4527 комбайнернууд ба комбайнерканууд тоологдоно.

Стахановецууд-комбайнернууд хадаа туйлаhан результатдаа хараад hанаагаа амаршадаггүй. Тэдэнэр, машинануудай ажалайнь бүтээсые ехэдхэхын түлөө саг үргэлжэ оролдоно. Тэдэнэр, мүнөө комбайнын конструкциие нарижуулхын тулада оролдосотойгоор хүдэлмэрилнэ, машинын хүдэлмэриие нилээд hайжаруулhан шэнэ аргануудые зохёоно.

1935 ондо нэгэ комбайнаар хэhэн эгээн ехэ бүтээсэнь 1005 гектар байгаа. Тиимэ бүтээсые Саратовска областиин, Старопорубежевскэ МТС-эй комбайнер нүх. Полагутин туйлаhан юм.

Мүнөө жэлдэ мүн тиимэ комбайнаар түс областиин, Аткарска МТС-эй комбайнер нүх. Фурманов бүри ехэ бүтээсэ туйлаа—сезон соо 2500 гектарhаа үлүү тарияа нэгэ комбайнаар хуряаба.

Түрүү МТС-үүд ба совхозуудай эрхим комбайнернуудай амжалтануудаар бүхы орон омогорхоно. Зүгөөр, үшөө нилээд олон комбайнернууд опыт багатай, мэргэжэлээр дутамаг, техникэ шудалжа үшөө шадаадүй ба бага бүтээсэ үгэдэг, олоншог МТС-үүд комбайнаар хуряаха сезонно нормоёо гүйсэдхэжэ үшөө шадаадүй байhыень мартажа болохогүй.

Социалистическэ газартаряалангай хүдэлмэрилэгшэдэй шухалын шухала зорилго болбол бүхы МТС-үүдтэ ба совхозуудта комбайнернуудые үндэр бүтээсэтэйгөөр хэрэглэлгэ болоно.

Энээнэй тулада хэрэглэгдэхэ бүхы условинууд хүсэд бии. Комбайнаар хуряалгын мастернуудай кадрнууд олон мянгаад байна. Тэдэнэй хэhэн баян опыт болбол комбайн бүхэнэй бүтээсые ехэдхэлгэдэ туhа хүргэхэ байhань эли. «Машинно-тракторна станцинуудта хүдэлмэрилжэ байгаа трактористнууд ба комбайнернуудай өөрынгөө зоргоор хүдэлмэриhөө гаража ошолгые хорихо тухайда» СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ болбол ажалай дисциплиные эбдэгшэдтэй тэмсэхын тулада, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ тон хүсэтэ зэбсэг үгэбэ, комбайнернуудай тогтууритай кадрнуудые бии болгохо арга олгобо.

Зүгөөр, эдэ бүхы аргабайдалаа хэрэглэжэ шадаха хэрэгтэй. Мүнөө эхилээд байhан үбэлэй саг хадаа комбайнернууд ба комбайнеркануудай оролдосото hуралсалай үень болохо ёhотой. Үбэлэй үедэ эдэ кадрнуудые hургаад, ерэхэ жэлдэ ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрhөө эхилэн комбайнер бүхэн ажалайгаа нормые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ, тарияае заашье гээлтэгүйгөөр хуряаха ушартай.

Хүдөөажахын машинабайгуулгын промышленность болбол комбайнова паркын ажалайнь бүтээсые дээшэлүүлхын тулада ехэ юумэ бүтээжэ шадаха байна. Энэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд болбол стахановецуудай хэрэглэдэг шэнэ аргануудые анхаралтайгаар хаража үзэхэ, комбайнернуудай дурадхалнуудые hайтар шэнжэлжэ үзэхэ, энээн сооhоо үлэмжэ үнэтэй юумые машинануудай конструкцида оруулха ёhотой.

МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд болбол комбайнуудай ремонтые саг соонь ба эрхим шанартайгаар хэхэ, тэдэниие гамтайгаар хадагалга эмхидхэхэ, тэдэниие культурнаар харууhалха уялгатай. Тиин, машинануудта hалан муугаар хандагшад хадаа гүрэнэйгөө урда гэмтэ ябадал хэhэндэ тоологдохо ёhотой.

Мүнөө үедэ, колхозууд жэл бүридэ найман миллиард пуд оросhо үйлэдбэрилхэ тухайда сталинска даабари гүйсэдхэлгые хангахаар үндэр ургаса абахые оролдон, хүдөөажахын шэнэ жэлдэ бэлэдхэжэ байнад. Табан жэлэй саад тээ, түрүү комбайнернууд ба комбайнеркануудай зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, нүхэр Сталин болбол энэ зорилтые бэелүүлхын тулада манайда бүхы условинууд хүсэд бии гэжэ заагаа hэн. Хүдөө нютагта манай механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхын тулада сусаршагүйгөөр хүдэлмэрилхэ шухала гэжэ илангаяа шухалашалан тэмдэглэhэн юм.

Үнгэрhэн табан жэл соо энэ заабариинь гүйсэдхэхын тулада бага бэшэ хүдэлмэри ябуулагдаа: Деревнидэхи механизаторска кадрнууд нилээд ургаа. Манай орондо мүнөө үедэ социалистическэ хүдөөажахын техникые хүсэд шудалhан хүнүүд үсөөн бэшэ бии. Гэбэшье, саашадаа бүри ехэ хүдэлмэри бүтээхэ ёhотойбди. Манай зорилго хадаа механизацилагдаhан томо хүдөөажахыда шухала хэрэгтэй мэргэжэлтэ комбайнернууд. трактористнууд ба бусад профессиин хүдэлмэрилэгшэдэй шэнэ отрядуудые бэлэдхэхын тулада, энэ үбэлэй сагые хүсэд hайнаар хэрэглэхэ ушартай. Илангаяа, зүүн тээхи областьнууд энээн тухайда бодожо үзэхэ ёhотой, тэндэ үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ өөhэдынь трактористнууд ба комбайнернууд дутахадань, бусад областьнуудhаа эльгээхэ ушарнууд үзэгдэдэг hэн. Хүдөөажахын бүхы механизаторска армиин дунда, хүдэлмэриин түрүү методые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ба тэдэниие эрхим стахановецуудай hайн опыдоор зэбсэглэхын тулада үбэлэй сагые хэрэглэхэ шухала.

(«Правдын» түрүү бэшэгhээ).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурят-Монголой гүрэнэй, Ленинэй ордено хүгжэмтэ-драматическа театрын директор М. М. Сыденов болбол СССР-эй арадай артист Г. Ц. Цыдынжаповые амаршалжа байна.

ТАСС-ын фото

СССР-эй Верховно Судай пленум

СССР-эй Верховно Судай Пленум болбол судуудай ба СССР-эй Верховно Судай судебнэ коллегиин шиидхэбэринүүдэй хэдэн арсалтануудые хараба. Тэдэнэй тоодо—Эк гэгшын хэрэг ороллоно.

1939 оной июльдэ, ахалагша техник Эк гэгшэ хүдэлмэриингөө үдэрэй нормированна бэшэ байhанай түлөө тэрээндэ үшөө нэмэлтэ хоёр недели амаралта үгэхые Ашхабадай горкомхозhоо нэхэбэрилhэн байгаа. Тэрэ хадаа энэ нэмэлтэ амаралтые ехэ городhоо гадуурхи ба холын нютагай хүдэлмэришэдэй тоондо оруулагдаа үтэhэн hара хахалай амаралтаhаа гадуур үшөө энэ нэмэлтын амаралта абахые хүсэhэн байна.

Экэй нэхэбэринь судай хэдэн шатануудаар харагдаhан ба эсэстээ Экэй эрилтэ хангагдаhан байгаа.

Союзай прокуророй арсалтын ёhоор, энэ хэрэгынь дахин Верховно Судай Пленум дээрэ харагдаба.

Нормированна бэшэ хүдэлмэриин үдэртэй хүдэлмэрилэгшэд хадаа тэдэндэ заабол нэмэлтэ амаралта үгэхые эрилтэ хэхэ эрхэгүй гэжэ СССР-эй прокурор тоолобо. Энэ хадаа ажалай тухай законодательство соо харагдаагүй юм. Администраци болбол иимэ хүдэлмэрилэгшэдтэ 12 үдэрэй торшо соо нэмэлтэ амаралта үгэжэ шадаха (зүгөөр, уялгата ёhоор бэшэ) гэжэ ажалай тухай законодательство соо дурсагдана.

Гадна, нормированна бэшэ хүдэлмэриин үдэрнүүдтэй холын нютагуудта ба ехэ городhоо гадуурхи нютагуудта нормированна бэшэ хүдэлмэритэй нюурнуудта нэмэлтэ амаралта үгтэхэлөө, ехэ белгогдоhон амаралта дээрэнь нэмэлгүй, харин тэдэнэй нормальна амаралта дээрэнь нэмэгдэхэ ёhотой.

СССР-эй Верховно Судай Пленум энээниие зүб дээрэ тооложо, СССР-эй прокуророй арсалтые хангаба.

(ТАСС).

Хронико

СССР-эй Совнарком болбол СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Главна Управлениин начальнигай (кадрын хэрэгые эрхилхэ) орлогшоор нүхэр И. С. Шишковые томилhон ба тэрээниие СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Главна Управлениин Коллегиин составта оруулhан байна.

(ТАСС).

* * *

СССР-эй Совнарком болбол СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи стандартнуудай Бүхэсоюзна комитедые баталба. Тэрээнэй составта нүхэд Зернов П.М. (түрүүлэгшэ), Емельянов В.С. (түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо), Касаткин А.Г. (түрүүлэгшын орлогшо), Буров А.Н. (түрүүлэгшын орлогшо) ба Мительман Д.И. гэгшэд томилогдобо.

(ТАСС).

* * *

1940 оной ноябриин 30-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР ба Венгри хоорондохи наймаанай ба уhанзамай харилсаанай тухай 1940 оной сентябриин 3-да Москвада зохёогдоhон договорые баталба.

(ТАСС).

Тракторай ремонтдо партийна анхарал хандуулая

Манай республикын машинно-тракторна станцинууд болбол 1940 он соо колхозуудахи бүхы хүдөөажахын хүдэлмэринүүдэй 47 процентыень бүтээhэн байна, ушар иимэhээ. хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ ба колхозуудые эхиидхэлэй-ажахын талаарнь бүхэжүүлхэ тухайда парти ба правительствын табиhан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ МТС-үүдэй үүргэнь угаа ехэ болоно.

1940 ондо МТС-үүдэй хэhэн хүдэлмэриин дүнгыень бүридхэхэ зуураа, тэдэнэй олонхинь мүнөө жэлдэ машина ба тракторнуудые нёдновохиhоо hайнаар хэрэглэбэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ 1939 ондо манай республика соо ороой гансахан МТС тракторна хүдэлмэриингөө план дүүргэhэн байгаа hаа, 1940 ондо тэдэнэй тоонь 9 болоо.

Олоншог МТС-үүдэй хүдэлмэринь hайжарhан байбашье, тракторна хүдэлмэриин план гүйсэдхэлгөөр 1940 оной ниитэ дүнгыень хангалтагүй дээрэ тоолохо хэрэ тэй. Ноябриин 20-ной мэдээгээр тракторна хүдэлмэриин план республика соо мини 81,6 проц. дүүргэhэн байба.

Эдэ дундуур тоонуудай саана хорогдоhон МТС үүдые нэрлэбэл: Куйтунска (директорынь нүх. Тараскин)—планаа 37 проц. гүйсэдхэhэн; Закаменай (директорынь нүх. Дамдинов)—42 проц., Баргажанай (директорынь нүх. Телятников)—50 проц., Эгэтын (директорынь нүх. Грехов—55 проц., Үшөөтын (директорынь Ильченко) —58 проц., Хэжэнгын (директорынь нүх Аюшеев)—56 проц; Чесанын (директорынь нүх. Нимаев)—56 проц., Ново-Брянай (директорынь нүх. Перекей) —69 проц., Селендумын (директорынь нүх. Дармаев) —62 проц., дүүргэhэн байнад.

Дурсагдаhан МТС-үүдэй планаа гүйсэдхөөгүйн шалтагаан юуб гэбэл: МТС-үүдэй дирекцинүүд болбол тракторнууд ба машинануудаа зүбөөр, хүсэдөөр хэрэглэхэ хэрэгтэ анхарал табяагүй байна.

Эгээ иимэ дээрэhээ, тракторнуудынь хүдэлмэрилхынгөө орондо, бүхэли жэл соо шахуу үргэлжэ ремонтдо байдаг.

Капитальна ба текущи ремонтhоо гараhан тракторна паркын 30-40 процентынь поли дээрэ гарамсаараа эбдэрдэг байhан хэдэн олон фактнууд бии байгаа. Мүнөө, машинно-тракторна паркнуудые 1941 оной хүдөөажахын хүдэлмэридэ бэлэдхэхэ тон харюусалгатай үень ахилаад байхада, партийна организациин гол зорилгонуудай нэгэнь хадаа ремонтын кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө большевистскэ харюусалгын мэдэрэлдэ МТС-эй бүхы кадрнуудые хүмүүжүүлхэ болоно.

Гэхэ зуура, мүнөө ремонтын кампаниин түрүүшын үдэрэй хүдэлмэри дээрэhээ харахада, үнгэрэгшэ жэлэй серьёзно алдуунууд дахин дабтагдажа байна. Түбхын түрүүндэ, ремонтын хүдэлмэриие эмхигүйгөөр эхилhэн, нобшоролго гаргаhан ушарhаа, октябриин ба ноябриин планай гүйсэдхэл таhалдаа. Хоёрдохи алдуунь—ремонт эмхидхэгэдэ шухала гурим үгы байна. Жэшээнь, Окино-Ключевскын, Кабанскын, Курбиин ба бусад МТС үүдтэ зарим шухала запчастьнуудай дутамаг байтарнь, тиимэ детальнуудаа заhагдахэ тракторнуудые ремонтдо табиба.

Тэрээнhээ гадна, зарим МТС-үүдэй директорнууд ба ахалагша механигууд хадаа ремонтын шанар тухайда анхаралаа багаар табина, саг үргэлжын техническэ контроль ба шалгалта дутамаг байна.

Тракторнуудые муугаар ремонтлоhоной түлөө материальна харюусалга тухайда асуудал хатуугаар табигдаад байhан мүнөө үедэ, энэ хүдэлмэридэ голодhо гаргалга—гэмтэ хэрэг болоно.

Гэбэшье, тиимэ фактнууд мүнөөшье үзэгд нэ. Итанцын МТМ-е даагша нүх. Харитовчик гэгшэ СТЗ тракторта 0,40 м/м забhартай поршень табюулhан байна. Тунхэнэй МТС-эй ахалагша механик Тупикин гэгшэ тракторнуудай воздухочиститэлиинь бүхэ.өө үй аад, ремонтhоо гаргаhан байха юм. Дурсагдаhан нюу нуудта хэмжээ абаагүй дэ рэhээнь гархада, ВКП(б)-эй Кабанскын ба Тункэнэй Аймкомууд болбол советскэ закон эбдэгшэдые хэhээлгэ манай уялга бэшэ гэжэ бододог байгаа ха гэжэ хэлэмээр болоно.

Эдэ алдуунуудые ба дутуунуудые түргөөр засуулжа, тракторнуудай ремонтые саг болзор соонь эрхим шанартайгаар дүүргэхын тулада, ремонтые хүдэлмэридэ үдэр бүриин анхарал хандуулхыень партийна организацинуудhаа эригдэнэ.

Партийна анхарал хандуулга ба туhаламжа үзүүлхэ ябадалые зарим тээ тон формальнаар ойлгодог байна. Зарим хүтэлбэрилэгшэд хадаа райкомой заседани дээрэ хэлсэжэ тусхай тогтоол абабал, хэрэг дүүрээ гэжэ бододог.

Жэшээнь, ВКП(б)-гэй Яруунын Айкома болбол ремонтые бодотоор хүтэлбэрилхын оронд, хооhон тогтоол абалгаар хизаарлаба.

Хүтэлбэриин иимэ методэй буруу байhые хэншье арсахагүй.

Тракторнуудай ремонтые амжалтатайгаар үнгэргэхэ зорилго хадаа МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ бодото туhаламжа үзүүлхыень ВКП(б)-гэй Айкомуудhаа ба партийна организацинуудhаа эринэ. Ремонтын бригадануудые дары бүрдүүлхэ хэрэгтэй.

Ремонт дээрэ хүдэлмэрилжэ байhан трактористнарта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1940 оной июниин 26-най ба июлиин 10-най Указуудай гүнзэгы удхашанарые ойлгуулха ба тэрээнэй үндэhэн дээрэ үндэр бүтээсэ туйлалгада ба трактор бүхэниие эрхим шанартайгаар ремонтлолгодо МТС үүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдые элсүүлхэ шухала.

Социалистическэ соревнованиие зүбөөр ба үргэнөөр дэлгэрүүлгэ хадаа ремонтын кампаниие жэшээтэ hайнаар үнгэргэлгые шиидхэлсэнэ. Тракторнууд, хүдөөажахын бүхы машинануудые отличная шанартайгаар ремонтлолго—ремонтник бүхэнэй үдэр бүриинь ажалай лозунг мүн.

Хэрбээ уялгануудай ямараар бэелүүлэгдэжэ байhые болзор соонь шалгаад байгаа hаа, соревновани результадтай байха, ремонтын хүдэлмэри амжалтатай байха. Хүдэлмэриин сагай дүүрэнсээр, үйлэдбэриин богонихон зүблөө татажа, тэрээн дээрээ хүдэлмэриингөө ябасые зүбшэхэ, ремонтнигууд-стахановецуудай опыдые бүгэдын шадабари болгохо хэрэгтэй.

МТС-үүдэй дэргэдэхи партийна эхин организацинууд хадаа үйлэдбэри дээрэ авангардна үүргээ бэелүүлхэ ябадалань коммунистнуудта ба комсомолецуудта туhалха уялгатай. Коммунистнууд ба комсомолецууд болбол ремонт дээрэ үндэр бүтээсын жэшээнүүдые харуулха ёhотой.

Обедэй забhарлалгын үедэ мастерскойнууд соо ба хүдэлмэриин hүүлдэ—хамтын байрануудта газетэнүүдые уншалга, хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэлгэ хадаа ремонт hайнаар үнгэргэлгые шиидхэлсэхэ байна. Энэ хэрэгтэ агитаторнуудай үүргэ тон ехэ! Гадна, техническэ ба бусад асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Трактористнуудые дулаан ба сэбэр байрануудаар хангаха асуудал хоёрдохи зэргэдэ табигдаха ёhогүй. Партийна организацинууд болбол трактористнуудай условиие hайжаруулха хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуулхатаяа хамта, уранhайханай наадануудые. кино, зүжэг табилгануудые эмхидхэхэ ёhотой.

МТС бүхэндэ хүнгэн ба амтатай эдеэтэй столовонууд, буфедүүд байха ёhотой.

Нэгэшье трактор ремонтлоогүй аад, запасна частьнууд ба мүнгэнэй дууhаба гэжэ яридаг, зарим МТС-үүдэй директорнуудай тенденцитэй эрид тэмсэл ябуулха хэрэгтэй. МТС-үүдэй складуудта байhан запас частьнуудые шалгажа үзэхэ; зарим частьнуудые бусад МТС-үүдтэй андалдаха, хуушан частьнуудые hэльбэхэ, зэмсэгүүд ба материалнуудые нарииhаар гаргашалгые туйлаха шухала.

Хэрбээ ремонтын хэрэгтэ партийна эхин организацинуудай үнэхөөр большевистскэ анхарал табяад байгаа hаань, тракторна парк ерэхэ жэлэй хабарта жэшээтэ hайнаар бэлэдхэгдэхэ байна.

Партийна организацинууд болбол ремонтын бүхы хүдэлмэриие хүтэлбэрилхэ ёhотой, юуб гэхэдэ, „нютагай партийна организацинууд, советскэ ба газартаряалангай органууд хадаа ремонтын кампаниин саг соогоо үнгэргэлгын түлөө гүрэнэй урда харюусана“ („Правдын“ ноябриин 20-ной түрүү бэшэгhээ).

К. Т. БАРАБАНОВ—ВКП(б)-гэй Б.-М. Обкомой хүдөөажахын таhагые даагша

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ХҮТЭЛБЭРИЛХЫ КАДРНУУДЫЕ БОЛЬШЕВИЗМЫН ТЕОРЁОР ЗЭБСЭГЛЭХЭ

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» болбол, эгээн түрүүндэ, партийна, комсомольско, ажахын ба бусад хүдэлмэрилэгшэдэй хүтэлбэрилхы кадрнуудта, городтохи ба хүдөөдэхи манай партийна ба партийнабэшэ бүхы интеллигенцидэ хандуулагдаһан байна»—гэжэ, партиин Центральна Комитедэй 1938 оной ноябрин 14-эй тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Хорини аймаг дотор партийна, советскэ, активууд—ВКП(б)-гэй Айкомой пленумэй ба бюрогой членүүд, эхин парторганизацинуудай секретарьнууд, учреждениин хүтэлбэрилэгшэд, һургуулинуудай директорнууд, эрхилэгшэд—113 хүн тоологдоно. Тэдэнэй 19-нь «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» учебнигээр үзэжэ дүүргэээ. Бусадынь—I, II ба III звеногоор өөһэдөө үзэжэ байнад.

«Хуряангы курсые» өөһэдөө үзэгшэдтэ тодорхой туһаламжа үгэхын зорилгоор, «Октябрьска революци ба ородой коммунистнуудай тактика», «Империализм—капитализмын дээдэ шата» гэхэ мэтэ теоретическэ темэнүүдээр 14 лекци (1294 хүнэй хабаадалгатайгаар) эмхидхэгдэһэн ба бусад темэнүүдээр хэдэн арбаад лекцинүүд уншагдаһан байна.

ВКП(б)-гэй историие учебнигээр үзэжэ дүүргэгшэд, мүнөө үедэ В. И. Ленинэй зохёолнуудые шудалжа эхилэнхэй. Жэшээнь, аймагай прокурор нүх. Аюшеев — «Алхам урагшаа. Хоёр алхам гэдэргээ», «Юу хэхэб» гэжэ номуудые үзөөд, мүнөө «Материализм ба империокритицизм» гэдэгые уншажа байна. Тэрэшэлэн, Айкомой хүдэлмэрилэгшэ Ж. Батоин, АЗО-гэй ахалагша агроном нүх. Кучер ба бусад болбол марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые үзэжэ байнад.

Хорини МТС-эй директор нүхэр Васильев мүнөө VII главае үзэжэ байжа зуураа. темэ. бүлэг бүхэндэ хамаадаха уранһайханай литературые уншаһан. 1940 оной торшо соо. Чернышевскын—«Юу хэхэб», Павленкын—«Востотто». А. Толстойн—«Дайн ба мир». Новиков-Прибойн — «Цусима» гэхэ мэтэ номуудые уншаба.

Аймагай Соведэй депутат, медальта нүхэр Нима Пунсуков гэгшэ «Хуряангы курсын» X главае үзөөд, конспект табиһан байна. Мүн тэрэшэлэн, Дунда-Худанай сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Жимбеев, Дэдэ-Курбын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Базаржапов гэгшэд VII главае үзэжэ байнад. Дэдэ-Курбин ба Дунда-Худанай сомонуудай ажахын хэмжээлбүүлэлгүүдые дүүргэлгэзрээ, культурна болбосон байдалда оролгоороо аймаг соогоо түрүүдэ тоологдоно.

Гэхэтэй хамта, большевизмын историие ба теориие шудалхы хүсэлгүй, харин өөһэдынгөө «үлүү саггүйе» урдаа баридаг хүнүүд бии. Жэшээнь, аймагай харгы-замай таһагые даагша нүхэр Агнильдин болбол ВКСХШ-да һурахадаа партиин историие «фундаментальна гараа һэм» гэдэг болобошье, «кремостной эрхэ», народнигууд тухайда хилбархан асуудалнуудта харюусажа шадаагүй. Мүн тэрэшэлэн, Ашантын участогай зоотехник Б. Дашиев 2 жэл соо II главае үзэһөөр. Тингээд, «үзэһэн» главануудайгаа үндэһэн удхыень хүсэд мэдэнэгүй. Тэрэшэлэн, Аймсовдэй гүйсэдкомой секретарь нүхэр Б. М. Данзанов, Хэжэнгын МТС-эй директорэй оролгоно нүхэр Жилкин ба бусад хадаа өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө оролдоогүй байха юм.

«Сүлөөгүй», «үлүү саг олдоногүй» гээд, өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхы оролдоогүй хүнүүдтэ эсэргүү хандуулан, нийтын һанамжануудые үргэхэ хэрэгтэй.

О. ЦЫБИКОВ.

Коммунистнуудай политическэ һуралсал

Иволгын аймаг дотохи зарим эхин парторганизацинууд болбол партийна пропагандые зүбөөр табижа шадаһан байна. «Улаан оронго» (эхин парторганизациин секретарь нүх. Ганжуров). Ленинэй нэрэмжэтэ (секретаринь Доржиев) колхозуудай дэргэдэхи партийна организацинууд коммунистнуудай политическэ һуралсалые муу бэшээр ябуулна.

Нэрэлгэдэгшэ партийна организацинуудай коммунистнуудай дунда нүхэдэй хөөрэлдөөнүүд, бэе-бэеһээ асуудал һуража хадаа коммунистнуудай үн ын гурим болонхой. Гадна, тусгаар зүбөө үгэлгэжэ, тэндэ өөрсдын үнэ жэ байгаа опызуудаа анадлдаад.

Тус парторганизацииин секретарьнууд коммунистнуудайгаа политическэ һуралсалые өөһэдөө хүтэлбэрилнэ.

(„Красная Иволга").

Секретарьнуудай семинар

ХОРИ. Ноябрин 24 ба 25-най удэрнүүдтэ, эхин комсомольско организацинуудай секретарьнуудай семинар болобо. Энэндэ хамта 35 хүн хабаадаа. Гадна, комсомолой айкомой дэргэдэхи сагүргэлжын комиссинуудай түрүүлэгшэнэр ба пионер-вожатануud байлсаба.

Семинарта хабаадагшадта. хоёр удаа торшо соо хэдэн лекцинүүд уншагдаһан байна. Жэшээнь, «Улсхоорондын байдал» ба «Социал-демократуудай хоёр тактика» тухайда ВКП(б)-гэй Обкомой лектор нүхэр Смеляев уншаба.

З. МЭРГЭНОВ.

ВКП(б)-гэй Обкомдо

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй июнин 26-най Указые хазагайруулһанайнь түлөө Ч. О. Жамбалов гэгшые ВКП(б)-гэй членһээ гаргаһан, ВКП(б)-гэй Хорини Айкомой шиидхэбэриие батална.

Партийна ба гүрэнэй дисциплиные хазагайруулһанайнь түлөө ба үйлэдбэри зэрэ задагайрал гаргаһанайгаа түлөө судаар шиидхэгдэһэн П. Д. Байров гэгшые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, Заиграйн Айкомой шиидхэбэриие баталһан байна.

«Хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ ба ургаса хурьаалга тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй СНК-гэй тогтоолые хазагайруулжа, гүрэндэ харша практика гаргаһанайнь түлөө И. С. Югов гэгшые ВКП(б)-гэй членһээ гаргаһан, ВКП(б)-гэй Зэдын Айкомой шиидхэбэриие батална.

Кооперативна зөөриие үрпһэнэйнь түлөө ба судаар шиидхэгдэһэн Р. И. Игноев гэгшые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, ВКП(б)-гэй Яруунын Айкомой шиидхэбэриие батална.

Партийна учебоо гаранггүйгөөр партиин организацииһаа өөрынгөө дураар гаража ошоһоноһоо түлөө М. А. Магиновые партиин членэй кандидадһаа гаргаһан, Яруунын Айкомой шиидхэбэриие батална.

Партийна документээ хаяһанайнь ба саг үргэлжэ архидадагайнь түлөө Н. А. Федин гэгшые ВКП(б)-гэй членэй кандидадһаа гаргаһан, ВКП(б)-гэй Заиграйн Айкомой шиидхэбэриие баталһан байна.

«Ургаса хурьаалга ба хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ тухайда» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Совнаркомой тогтоолые хазагайруулһанайнь, гүрэндэ харша практика гаргаһанайнь түлөө П. С. Ощепковые партиин членһээ гаргаһан, ВКП(б)-гэй Зэдын Айкомой шиидхэбэриие баталһан байна.

Сагүргэлжэ архидадагайнь, гүрэнэй зөөриие үрпһэнэйнь түлөө Ф. Ф. Горохов гэгшые ВКП(б)-гэй зэргэһээ гаргаһан, партиин Тарбагатайн Райкомой шиидхэбэриие батална.

Колхозой зөөриие үрпһэнэйнь, үнэн сэхэ коммунистнуудые хардаһанайнь түлөө А. В. Могзолов гэгшые ВКП(б)-гэй членһээ гаргаһан, партиин Селенгын Айкомой шиидхэбэриие батална.

МТС-тэхи КУЛЬТБАЗА

Мүхар-Шэбэрэй аймагай, ордента Хонхолойн МТС-дэхи культбаза (даагшань нүхэр А. К. Хажеев) болбол МТС-тэхи партийна, комсомольско организацинуудайгаа хүтэлбэреэр, хабарай тарилгын, үбһэ, тараа хураалгын ба хүдөөажахын машинануудые ремонтлолгын үедэ нилээдгүй ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Тус базын дэргэдэхи культактив болбол хүдөөажахын машинануудай үбэлэй ремонтын үедэ хүдэлмэрилэд ба служащинарай байрануудаар, ремонтно мастерскойнуудаар ябажа хэдэн һонин хөөрэлдөөнүүдые, лекцинүүдые үнгэргэжэ, газетэ, журналнуудые уншадаг ба тэдэнэрые партиин, правительствын тогтоомжонуудтай танилсуулдаг байна. Плапай ёһоор техническэ һуралсал ябуулагдана. Энэндэ тракторнстнууд, комбайнернууд хабаадажа өөһэдынгөө техническэ мэргэжэлнүүдые дээшэлүүлнэ.

Мүн полевой стануудаар, бригадануудаар хүдэлмэрилжэ байһан тракторнстнуудай дунда массово-ойлгуулламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдадаг байна. Агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри һайнаар табижа шадаһанайгаа ашаар, тус МТС болбол тракторнахүдэлмэрилэгшэ жэлэй планиие болзорһоонь урицшалан. 1940 оной октябрин 20-до дүүргэһэн ба тракторнуудые хиагэхэ зэмсэгүүдые ремонтлолгоёо республика дотороо түрүүлэн дүүргэээ.

Тарилгын ба хураалгын үедэ тракторна бригаданууд. отрядууд дээгүүр энэ базын хүсөөр 170 удаа ханын газетэ гаргагдаһан ба МТС-эй ремонтно мастерскойнуудаар 10 номер гаргагдаһан байна.

Мүн базын дэргэдэ драматическа ба струнна кружогууд хүдэлмэрилнэ. Кружок бүхэндэ 10 гаран хүнүүд, эдибхитэд хабаадана. Кружогойхид хадаа МТС эй хүдэлмэрилэгшэд ба служащинуудта уранһайханай хэдэн номернуудые харуулба. Кинокартинануудые коллективээр харалга болоһон ба залуушуудай хэдэн вечернүүд үнгэргэгдэһэн байна.

Мүнөө тракторнуудай намар-үбэлэй ремонтнуудые хэжэ байһан хүдэлмэрилэгшэд болбол лозунг, плакадуудаар шэмэглэгдэһэн аршуун түнгалаг ба радионуудтай байрануудтай байдаг. Эдэ хүдэлмэрилэгшэдтэ тусхай столово ба ларек нээгдэнхэй. Эндэнь үдэр бури политинформаци үнгэргэгдэнэ.

Культбаза болбол үбэлые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаба. Энэ оной декабрин 1-нээ эхилжэ тус базын дэргэдэ медицинскэ темэнүүд зэрэ лекцинүүд үнгэргэгдэхэнь.

И. Н. БАЖЕНОВ.

Һуралсалай шанарые һайжаруулха

Большевистскэ парти ба советскэ правительство болбол багшанар ба һурагшадта үгаа ехэ анхарал табина. Манай ороной оломилшонхо багшанар ба дурагшад отличка сэгнэлтэнүүдые туйлахын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэнэ.

Гэхэтэй хамта, Улан-Удэ город дотохи һургуулинуудай һуралсалай нэгэдэхи четвертиин дүнгүүд гүйсэд һайн бэшээр тэмдэглэгдэбэ. Һуралсалай жэлэй нэгэдэхи четвертьдэ төхёолдоһон дутуу дундануудаа ябуул усадхахын түлөө, багшанар болбол хүүгэдые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ ябадалые үнэхэр хэжээдэ табиха ёһотой. Багшанар хадаа һурагшад бүхэнэйгөө амар условиие байдаг ба тэдэнэй сүлөөтэй сагаа ямараар үнгэргэдэг тухайда һонирхохо ёһотой. Һурагшадта вожлынуудай, геройнуудай тухай номуудые уншуулха хэрэгтэй. Энэндэ гэрэй ба түрэлхид хоорондын барисаа тон ехэ удхашанартай. Багша болбол муу һурадаг һурагшадай түрэлхидтэй тусгаар хөөрэлдөө эмхидхэжэ, тэдэнэй ухибүүдэй эрхимээр һуралсаха тухай хэлсэхэ уялгатай.

Хүдэлмэриин 20 жэлэй стажтай багшанар нүхэд Э.А. Намылова, М.П. Козулина, Е.А. Танская гэгшэд урогтоо ехэ һайнаар бэлэдхэдэг байна. Эдэнэр болбол багшанарай газетэ, журналнуудые уншадаг ба багшанарай кабинетэ лекци, докладуудта сагүргэлжэ ошодог байна.

Тиимэһээ, эдэнэрэй урогынь тон һонирхолтойгоор үнгэргэгдэдэг ба һурагшадынь ехэ оролдосотойгоор шагнадаг. Гэртэхи даабаринуудаа хаңамжатайгаар дүүргэдэг юм.

Хүүгэдэй һуралсалда ба хүмүүжэлдэ гэр классна бэшэ хүдэлмэриинүүд мүн бага бэшэ удхашанартай. Багшанар ба түрэлхид болбол һурагшадай һонин номуудые уншуулбал, өөһэдынгөө уншаһан номуудые хөөрэжэ үгэбэл, һурагшадта ехэ туһатай.

Зарим түрэлхид болбол хүүгэдэйгээ тетрадь, дневник гэхэ мэтэнүүдые һонирходог, харадаггүй дээрэһээ тэдэнэр гэртээ ошоходоо номоо үзэдэггүй ба даабаряа дүүргэдэггүй байна. Иимэ түрэлхид хадаа һургуулида ямаршье туһаламжа хүргэдэггүй. Эдэнэр хүүгэдые хүмүүжүүлхэ гансал һургуулиин хэрэг гэжэ тон буруугаар ойгодог.

Зүгөөр, һургуулиин хэрэгтэ халуун оролдосоо гаргадаг ба хүүгэдэйгээ урогтоо бэлэдхэлгэдэнь бүхы условн байгуулдаг жэшээтэ түрэлхид бии. Жэшээлхэдэ, нүхэд Мильман, Ладыженская, Воюцкая, Сафронова ба бусад. Эдэнэрэй ухибүүдынь һургуулидаа һайнаар һуралсадаг ба дисциплинэтэй юм.

Һургуули, багша ба түрэлхид хоорондоо халуун барисаа байгуулжа, хүүгэдэйгээ отличíно һуралсахын төлөө тэмсэхэ уялгатай.

Яцевилло.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: К. А. Тимирязевай нэрэмжэтэ хүдөөажахын Ленинэй ордента академиин тон хуушанай багшанар (зүүн гарһаа): академигүүд Д. Н. Прянишников, И. В. Якушкин, СССР-эй Наукануудай Академиин член корреспондент В. П. Бушинский ба академик Е. Ф. Лисицын. (ТАСС-ын фото)

Советскэ агрономуудай академи

Тимирязевай нэрэмжэтэ. хүдөөажахын академиин 75 жэлэй ойдо

Москвагай захада, хуушанай парк ба ой модоор хүреэлэгдэһэн опытно полинууд ба сабшалангай зунда, аудиторинуудай ба опытно станцинуудай олон тоото байшангуудаар, студентнүүдэй хамтын байрын корпусуудаар элбэг, һуралсалай «хэсэн городок байдаг. Энэ хадаа—Ленинэй орденто, Тимирязевай нэрэмжэтэ, Московско хүдөөажахын Академи болоно. Тус Академиин аха н байгуулагдаһанһаань хойшо 75 жэл гүйсэбэ.

Манай ороной хүдөөажахын хуушанай энэ ву болбол урдань газарые эзэрхэн байгаа аристократуудай газарые захиалтые хүүргэжэ байһан һуралсалай багахан заведени байһанаа, мүнөө научна ба һуралсалай түрүү цен р, советскэ түрүү Академи хүрэтэрөө ургаба.

Үнгэрэгшэ зуунэйтэй жэрааддахи онууд. Крымскэ кампаниин үедэ сарагэй диилдэгдэ һуларһан ба помещигүүдтэ эсэргүүсэһэн тариашадай „босолгоонуудаар" айжа жэгшэһэн, хааг правительство хадаа крепостной эрхые болюулха баатай болоо һэн. Помещигүүдэй жасы болбол тулеөөнгүй хүдэлмэриин гарнуудһаа хаһа-дажь, тэрүүгээн экономическа условинуудаар кризисто ороһон юм. Помещигүүд болоо нэ кризисээ гаралгые бадаржэ, өөһэдынгөө имениин олзые дээшэлүүлэгдэ эрмэлзэн, наукада һанагаа хандуулаа һэн.

Жэшээтэ хүдөөажахын фермые Москвагай шад-рай графска эзэмдэлгэ дээрэ байгуулхые нэгэдэлэ Петрын һадаһан газарта, 1865 ондо газартаряалан ба ой модоной Петровско Академи нээгдэһэн байгаа. Тэрэнэй уг зорилгоньпомещигүүдэй имениие хүтэлбэрилэгшэдые ба гүрэнэй үргажэ байгаа аппаратта чиновнигуудые бэлэдхэлгэ байһан юм.

Энэ хадаа бүхы дуратайшуулда нээгдэһэн ба тэрэ үедөө тон шэнэ һуралсалай заведени байба. Тиин, зонхилхо кругууд болбол удаашэгүй тэрээнһээ болгон бууба. Помещигүүд хадаа олоннын техническэ шүглэхүүгээ хүгэгдэжэ ашаглаа абаасүйгөө—хүдөөажахын наукые һайжаруулхын хэрэг гэтээ хэжэ сонсооо.

Хаанта правительство хадаа тус Академые 1872 оҕдо юрын зэргэ дэ һуралсалай заведени болгож шэнэдхэжэ, тэрэнэй хойноһоо политическэ» тагнуулые жэлһээ жэлдэ шангадхаа захаһаа һэн. Полици болбол Академиин 3 студентэрые, тэдэнэй тооһо, һүүлдэ Гайхамшагта зохёолшо В. Г. Короленко гэгшые арестовалжэ, Москвагаа гуйтаан байна.

Зүгөөр, студентүүдэй дундахи революционно хүдэлөөе позицеэ хюдалгаһуушые зогсоожо шадаагүй. Марксизмын агуухэ идейнүүд Академида нэбтэрээ орожэ ахилаа һэн. 1883 оҕдо Бэрл Марксын нүгшэһэнэй һүүлдэ хэды үдэр үнгэрөөд „айхада „Капиталай мартагдашагүй авторай" хуурсаг дээрэ вөнок табиит гэһэн гуйлтатай телеграмма Петровско Академиин студентнүүдһээ Энгельсын нэрэ дээрэ эльтэгдэһэн байгаа. Хаанта правительство болбол Академи дотор „гурим" тогтоохоёо олон һадалгэ хэһаанһаа һүүлдэ, тэрээниие 1894 ондо хааха, багшанарай бүхы коллективые тараажэн юм. К. А. Тимирязев хадаа студент нүүдэй дунда ехэ хүндэтэй байһан ба тэндэ хэдэн жэлэй туршо соо өөрынгөө толотомо лекцинүүдые уншаһан байна. Газартаряалангай научна үндэһэ һ үрриие Россида түрүүшынхээ зохёоһон элитэ И. А. Стебут болбол Академиин тогтоогдоһонһоонь хойшо тэрээн дотор хүдэлмэрилээ һэн.

Петровский—Разумовская хүдөөажахын Москово институт байгуулагдаба. Энэ институт хадаа—тэрэнээ байгуулагшадай һанаагаар—хаалал, гансала англин характертай һуралсалай заведени байба. Һуралсалай түлөө үндэр түлбэри байгуу лагда а.

Тиигэбэшье, хуушан „Петровская" эрхим заншалнуудынь тус институт соо мүн үргэлжэлэгдэбэ. Профессорнүүдэйнь шэнэ коллективэй дунда «зэдүйн советскэ академигүүд В. Р. Вильямс, Д. Н. Прянишников, Н. А. Каблуков, Н. Я. Демьянов, Н. М. Кулагин ба хүдөөажахын научна бусад салбарнуудай ш эга деятельнүүд байһан юм. Юлэн зуугаад оной эхиндэ энэ институтэй студент эр революционно хүдэлөөндэ оролсоһон байна.

1917 он болобо. Ленин ба Сталиин болбол дэлхэй эрдэмые хүгжөөлгэгэр ба тэрээнэ эрхэ врагай юумэ туһадь эрхүү шын тулааа большевистскэ парти юу хэхэ ёһотой гэжэ Октябрьска социалистическэ революциин манһанай һүүлдэ заагаа һэн. Хуушанай „Петровка" шэнээр ажалзужа эхилэд хүдэлмэрилжэ захалба. 1923 ондо эрдэмтэ-революционер К. А. Тимирязевай алдарта нэрэ тус Академида олгогдоһон юм.

Хуушанай профессурын эрхэм түлээлэгшэд болбол өөһэдынгөө бүхы хүсые эрдэмтэ үгэнэд. В. Р. Вильямс хадаа хүдөө ажахые социалистическээр шэнэдхэн байгуулхын түлөө халуун тэмсэл үүсхэ э. В. Р. Вильямс болбол газартаряаланай травопольно системын үндэһэ ауурн дээрэ социалистическэ хүдөө ажахые научнаар эмхидхэлгын тулада эрдэмтэйгээр тэмсэжэ үргэлжлэбэ.

Коллективизациин түрүүшын үе эхилэн социалистическэ хүдөө ажахые агрономическэ кадрнуудые бэлэдхэлгэ гол үүргые манай өөрынхи хүдөөажахын етэхэ вуз—Тимирязевай нэрэмжэтэ Академи дүүргэнэ. Энэ үүргэнь Академиин һуралсалай түрүү хэсэг составаар, тэрэнэй лабораторинуудай ба опытно станцинуудай байгаа, тэрэнэй толотомо научна ба педагогическа заншалнуудаар тайлбарилагдана.

Хэрбээ хуушан Петровско Академида 300-400 студентнүүд һурадаг байгаа һаа, мүнөө советскэ Тимирязевскэда 2000 һаа дээшэ хүнүүд һуралсана. Тимирязевскэ городтод бүхы һуралсалай заведениинүүдтэ 6 мянгаһаа дээшэ һурагшад бии.

Мүнөөдэрэй Академиин студентнүүдэй дунда нүхэд Оськин, Барин гэгшэд — социалистическэ газартаряаланай алдар солото мэргэнүүд һуралсажа байна. Эдэнэр — манай советскэ интеллигенци, „эдэнэр — хүдэлмэриин ангитай ба тариашадтай бүхы үндэһөөрөө холбоотой тон шэнэ интеллигенци мүн" (Сталин).

253 профессор, доцент ба ассистентнүүдтэй 49 кафедра энэ Академида бии. Тимирязевкын профессорнуудай дунда — академигүүд Н. А. Каблуков, Д. Н. Прянишников, И. В. Якушкин, Н. И. Лисицын, П. М. Жуковский, профессорнууд В. Н. Эдельштейн, П. Г. Шитт, В. С. Буткевич, В. П. Ушинский гэгшэд тоологдоно.

Академиин һурагшад болбол советскэ жэлнүүд дотор 226 учебнигүүдые зохёоһон байна. Тэдэнэй зариманиинь, жэшээлхэ, В. Р. Вильямсын „Почвоведени", Д. Н. Прянишниковай „Агрохими" гэһэн учебнигүүд хадаа советскэ гүрэн бүхэнэй гарай ном болоно.

Агротехническэ наука ба практикые хүгжөөлгөөр гайхамшагта ажалтанууд ньтэнэ түлөө Тимирязевска Академи болбол һалбаран байгаа ажабайдалтай байгаа.

Академи болбол өөрынгөө 75 жэлэй юбилейе научна ба һуралсалай хүдэлмэридэ ехэхэн ажалтануудтайгаар угтаба. Тэрэнэй бүхы ажалһайбуулганай социалистическэ газартаряалангай ба малажалай саашанхи ехэ хүгжэлтэдэ зорюулагдана.

Академик В. НЕМЧИНОВ.
Тимирязевай нэрэмжэтэ, хүдөө ажахын Академиин директор.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ Каланд арашвили, 19. Телефоны: отв. редакто ра—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропага нды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.

Н-4223 Типография НКМП БМАССР.